

Debaty Dla Początkujących

Celem dwóch poniższych tekstów jest przybliżenie tematu Debat Oksfordzkich początkującym mówcom. Pierwszy z nich wyjaśnia jak działają te debaty oraz jakie zasady je wyróżniają. Drugi z nich zawiera zestaw wskazówek jak debatować. Mamy nadzieję, że pomogą tobie w twoich pierwszych krokach w świecie debat.

Członkowie KN Debate Lab

Debaty Oksfordzkie: Czym są i jak wyróżniają się od zwykłych dyskusji?

W Kole Naukowym DebateLab w głównej mierze poświęcamy się tematowi Debat Oksfordzkich – przeprowadzamy debaty, prowadzimy szkolenia, szerzymy wiedzę. Czym jednak tak dokładnie się zajmujemy? W końcu Debaty Oksfordzkie nie są zbyt popularnym tematem.

W tym tekście postaramy się przybliżyć wam temat, który doprowadził do powstania naszej organizacji. Czym są debaty oksfordzkie? Jak wygląda ich przebieg? Jakie są role mówców? O czym debatujemy? Jakie zasady nas obowiązują? Czym jest etyka debat? Dlaczego w ogóle warto debatować?

Mamy nadzieję, że poprzez odpowiedź na te pytania uda nam się przekonać was, że Debaty Oksfordzkie mają swoją unikalną wartość.

DEBATY OKSFORDZKIE – DEFINICJA

Deбата Oksfordzka to sformalizowana dyskusja między dwiema czteroosobowymi drużynami. Toczy się wokół wcześniej podanej tezy – stwierdzenia, które można potwierdzić lub obalić. Przykładowo „Powinno zakazać się algorytmu personalizacji treści w Internecie”. Taką tezę drużyny znają zwyczajowo tydzień przed debatą, aby móc się do niej dobrze przygotować.

W każdej debacie istnieją dwie strony: Strona Propozycji oraz Strona Opozycji. Strona Propozycji potwierdza tezę, a Opozycji – obala ją. Każda ze stron jest reprezentowana przez czteroosobową drużynę, w której każdy jej członek ma określoną rolę – tak zwani Mówcy Pierwszy, Drugi, Trzeci i Czwarty.

Jednak to, co wyróżnia debaty oksfordzkie to fakt, iż strona po której debatujemy nie jest wynikiem naszych przekonań. Zamiast tego drużyny losują strony po których będą debatować – 15 minut przed rozpoczęciem debaty! W praktyce oznacza to, że każda drużyna przygotowuje się do debatowania po obu stronach tezy, starając się jak najlepiej poznać ich mocne i słabe strony, by wymyśleć najlepszą możliwą strategię.

ROLE MÓWCÓW – DEBATY JAKO SPORT DRUŻYNOWY

Debaty Oksfordzkie są pewnego rodzaju sportem drużynowym, gdzie każdy ma swoją własną rolę. Debaty nie wygrywa się czterema wyjątkowymi monologami – tylko czterema silnymi, spójnymi ze sobą mowami, które tworzą spójną narrację. Jednak co najważniejsze – każda z czterech ról ma inny charakter i pełni ważną funkcję w debacie.

Pierwszy mówca wprowadza definicje i rozpoczyna argumentację swojej drużyny. Opisuje on świat w którym odbywa się debata – zwracając uwagę na otoczenie, aktorów oraz występujące w nim mechanizmy.

- Czy debata dotyczy danego kraju, jak Polska? Czy może większego obszaru – jak Europa?
- Kogo dotyczy debata? Całego społeczeństwa? Może tylko dzieci, jeżeli jest o edukacji? O kogo „walczymy” w tej debacie? Te najważniejsze osoby to nasi aktorzy.
- Jakich wartości dotyczy ta debata – wolność, bezpieczeństwo, dobrobyt, efektywność?
- Jak rozumiemy debatowaną tezę? Jak zdefiniowalibyśmy kluczowe słowa?
- Jak działa nasz świat? Jaki jest aktualny stan? Co się stanie, jeżeli nasza strona debaty wygra?

Odpowiedzenie na te pytania pozwala przedstawić, jak drużyna widzi daną debatę, co buduje fundamenty pod całą dyskusję. Na koniec swojej mowy pierwszy mówca może wymienić jakie argumenty przedstawi jego drużyna.

Drugi mówca rozwija argumentację swojej drużyny. Przedstawia on argumenty po kolei, wyjaśniając jak będą one działać w przedstawionym świecie i jaki jest ich wpływ na aktorów i wymienione wartości. Czas mów jest ograniczony, więc dobrze jest skupić się na dwóch lub trzech silnych argumentach, które mają największy wpływ na naszych aktorów.

Mówca trzeci zajmuje się podważaniem argumentów strony przeciwnej. Wykazuje on błędy w logice drugiej strony, umniejszając wpływ ich argumentów na świat, lub wykazując, że nie znajdują one w przedstawionym świecie. Mówca ten reaguje na to co dzieje się w debacie, musi więc być bardzo uważny w czasie jej trwania.

Czwarty mówca zajmuje się podsumowaniem debaty. Wyjaśnia jakie osie sporu pojawiły się podczas jej trwania. Omawia argumenty obu stron i wykazuje dlaczego jego zdaniem to jego drużyna odniosła zwycięstwo. To wyjątkowo trudna rola, gdyż cała mowa mówcy czwartego powstaje w czasie trwania debaty, a on, jako „pierwszy sędzia” może przekierować uwagę sędziów na ważne dla swojej drużyny kwestie.

Każda z wymienionych ról jest inna, jednak ostatecznie wszyscy mówcy odnoszą się do tych samych wartości, aktorów i argumentów, by wspólnie jak najlepiej obronić swojej strony debaty.

RODZAJE TEZ – O CZYM WŁAŚCIWE DEBATUJEMY

Tezy w debatach oksfordzkich mają postać zdania twierdzącego, które wyznacza dwie jasne strony debaty. Mogą one dotyczyć jakiegokolwiek tematu, tak długo jak można ją debatować po obu stronach. Przykładowo teza „Powinno zakazać się algorytmu personalizacji treści w Internecie”, wyznacza, iż strona Propozycji jest za zakazem, a strona Opozycji – przeciw niemu. Tezy mogą jednak być różnie sformułowane, co wpływa na sposób podejścia do debaty.

Teza "Z perspektywy właściciela, małe przedsiębiorstwa powinny być prowadzone według modelu turkusowego zarządzania" różni się od poprzedniej nie tylko tematem, ale też podejściem do aktora. Tutaj jednoznacznie wskazane jest, iż mamy udowodnić wpływ tezy na danego aktora, podczas gdy w poprzedniej tezie sami możemy go sprecyzować.

Jeszcze inny sposób sformułowania tezy występuje w stwierdzeniu „Popularyzacja memów politycznych na zachodzie przyniosła więcej szkód niż korzyści debacie publicznej.” Tutaj

kluczowe jest sformułowanie „przyniosła więcej szkód niż korzyści”. W przypadku takiej tezy drużyny muszą jedynie udowodnić, iż szkody (Propozycja) lub korzyści (Opozycja) są większe.

Niezależnie od sformułowania tezy, kluczowe jest jedno – musi być ona wyważona. Oznacza to, że nie może być przeważająco lepsza dla jednej ze stron debaty – nie dyskutujemy o tym, co jest oczywiste – ale o tym, co ma dwie strony mające swoje wady i zalety.

ZASADY DEBATY – FORMALIZACJA DYSKUSJI

Debaty Oksfordzkie są sformalizowane, co oznacza, że podczas ich trwania obowiązuje pewien zbiór zasad, który jest w większości stały (choć może się różnić w zależności od regulaminu danego wydarzenia). Ten zbiór zasad sprawia, że debata jest uporządkowana.

Mówcy obu drużyn podczas debaty występują naprzemiennie: Pierwszy Mówca Propozycji, Pierwszy Mówca Opozycji, Drugi Mówca Propozycji i tak dalej. Każda mowa trwa zwykle 5 minut, choć można się też spotkać z debatami gdzie mowy trwają 4 minuty. Ostatnie 30 sekund debaty to tak zwany czas chroniony, podczas którego pytania zgłaszane przez drużynę przeciwną nie muszą być przyjmowane przez debatanta.

Podczas wystąpienia każdego mówcy, drużyna przeciwna może odnieść się do niej za pomocą dwóch pytań lub informacji – które nie mogą być zbyt złożone (w praktyce nie powinny trwać dłużej niż 10 sekund). Pytanie zadaje się poprzez podniesienie ręki w czasie mowy – jednak to dany mówca decyduje, kiedy i od kogo chce przyjąć pytanie. Ważne jest, żeby w czasie mowy przyjąć i odpowiedzieć na 2 pytania, jeżeli takie się pojawią – kolejnych nie trzeba przyjmować.

Podczas debaty każda drużyna może raz zgłosić AdVocem – wystąpienie trwające 1 minutę między dwiema dowolnymi mowami w czasie debaty do rozpoczęcia mów czwartych mówców. AdVocem pozwala drużynom lekko zaburzyć porządek debaty, gdy uważają oni że w danym momencie dodanie jakiejś informacji jest ważne. AdVocem nie może zostać zgłoszone przez mówcę, który miałby mówić bezpośrednio przed lub po nim.

Debata prowadzona jest przez Marszałka, który czuwa nad jej uroczystym przebiegiem. Oznacza to, że pilnuje on czasu wypowiedzi, ciszy podczas debaty oraz ogólnej jej kultury. Rolą marszałka nie jest angażowanie się w debatę, tylko umożliwienie płynnego jej przebiegu. Marszałek jest osobą która udziela głosu mówcom w czasie debaty.

Werdykt debaty ustalany jest przez sędziów w nieparzystym gronie, którzy po debacie przyznają punkty zarówno indywidualnym mówcom jak i całym drużynom, by na koniec ogłosić zwycięską drużynę.

Choć ta ilość zasad może wydawać się przytłaczająca, to w rzeczywistości łatwo jest się do nich przyzwyczaić. Dzięki sformalizowaniu debaty oksfordzkie są nie tylko formalniejsze niż zwykłe dyskusje, ale także pozwalają na utrzymanie porządku, płynności dyskusji i kultury wypowiedzi.

ETYKA W DEBATACH OKSFORDZKICH – COŚ WIĘCEJ NIŻ „JA PANU NIE PRZERYWAŁEM”

Ważną częścią Debat Oksfordzkich jest ich etyka i kultura wypowiedzi, która jest na nich szczególnie ceniona. To właśnie ta kultura sprawia, że debaty nie przeradzają się w burzliwe dyskusje pełne krzyku i wyzwisk – w debacie oksfordzkiej wygrywa merytoryka i forma wypowiedzi, nie jej głośność i populizm. Przejawia się to w kilku zwyczajach które stanowią część reguł debaty oksfordzkiej.

W Debatach Oksfordzkich ważny jest szacunek dla przeciwnika. Jakiegokolwiek wyzwiska czy bezpośrednie zwroty są całkowicie zakazane – zamiast „Wy mówcie...” w Debacie Oksfordzkiej mówimy „Drużyna propozycji/opozycji twierdzi...”. Co więcej, argumenty ad personam, atakujące osobę przeciwnika zamiast jego argumentów, prowadzą do odbierania punktów za mowę.

Łączy się to z także nakazem ciszy w czasie innych mów. Komentowanie czy rozmawianie z własną drużyną podczas czyjejś mowy są karane, choć zwykle dopuszczalne jest podawanie sobie wiadomości za pomocą karteczek. Te zasady mają na celu oddanie szacunku mówcą podczas ich mów.

Dodatkowo wyróżniającym debaty zwyczajem są inwokacje – zaczynając mowę, każdy mówca zaczyna od krótkiego przywitania obecnych: „Szanowny Panie Marszałku/Pani Marszałek, Drodzy Sędziowie, Szanowna Drużyno Propozycji/Opozycji”. To powitanie nie wlicza się w czas wypowiedzi danego mówcy i jest normom na każdej debacie oksfordzkiej.

Ta formalność debat może wydawać się przesadna, jednak w praktyce wyrabia ona w mówcach zwyczaj kulturalnej wypowiedzi i szacunku do swoich rozmówców. To znacznie wyróżnia debaty oksfordzkie od innych sposobów dyskusji.

PODSUMOWANIE

Jak można zauważyć po długości tego tekstu, Debaty Oksfordzkie mają wiele zasad wyróżniających je od zwykłych rozmów ze znajomymi. Jakie kluczowe rzeczy warto zapamiętać?

- Debaty Oksfordzkie to sformalizowany sposób dyskusji między dwiema czteroosobowymi drużynami, w których każdy z mówców ma określoną rolę.
- Drużyny poznają tezę minimum tydzień przed debatą, ale losują stronę po której będą debatować 15 minut przed jej rozpoczęciem.
- Tezy debat mogą dotyczyć jakiegokolwiek tematu, tak długo jak ich sformułowanie pozwala na wyróżnienie dwóch stron dyskusji (zwanym Propozycją i Opozycją) oraz są wyważone.
- Mówcy obu drużyn przemawiają naprzemiennie po 5 minut.
- Kultura wypowiedzi podczas debat jest ich kluczową częścią, prowadząc do uporządkowanej i płynnej dyskusji.

Warto przy tym wszystkim dodać, iż formalizacja Debat Oksfordzkich nie oznacza, iż są one nudne – wręcz przeciwnie. Niczym sport, ta drużynowa wymiana zdań jest często burzliwa i pełna emocji – jednak nigdy nie kosztem kultury czy szacunku do oponenta.

Jak to jest być mówcą? – czyli wskazówki i rady dla debatantów

Przemawianie może stresować – przemawianie publiczne przy istnieniu szeregu zasad podczas formalnej debaty? Czy to w ogóle możliwe?

Na początku wszyscy mówcy się stresują, jednak jest to naturalna część rozwoju umiejętności. Jako koło naukowe nie chcemy jedynie przyjmować świetnych mówców by stali się jeszcze lepsi – zamiast tego pragniemy stworzyć miejsce dla każdego, kto chce poprzez Debaty Oksfordzkie stać się lepszym i pewniejszym mówcą – niezależnie od początkowego poziomu.

Celem poniższego tekstu jest przekazanie wam wskazówek i rad, które sprawią, że Debaty Oksfordzkie staną się dla was mniej tajemnicze i prostsze do podjęcia. Co więcej, wiele z tych rad pozwoli wam zwiększyć merytorykę i wydźwięk każdej waszej wypowiedzi – także poza debatami.

JAK PRZYGOTOWAĆ SIĘ DO PIERWSZEJ (A TAKŻE KAŻDEJ KOLEJNEJ) DEBATY?

Aby wygrać Debatę Oksfordzką, należy dobrze się do niej przygotować. Co to oznacza?

Po poznaniu tezy, każda drużyna musi poświęcić swój czas na jak najlepsze jej zrozumienie i ułożenie dobrej strategii. Jak wygląda ten proces?

1. Zrozumienie tezy – co chcemy wykazać? Co oznaczają poszczególne słowa? Dobre zrozumienie tezy to podstawa każdej debaty.
Przykładowo przy tezie „Powinno zakazać się algorytmu personalizacji treści w Internecie” – co oznacza „personalizacja treści”? Jak ona wygląda? Na czym polega? Czy dotyczy tylko reklam, czy także treści na platformach takich jak YouTube? Dokładne sprecyzowanie kluczowych sformułowań pozwala nam lepiej zrozumieć o czym będziemy debatować – a także upewnić się, że drużyna przeciwna nie zbije naszych argumentów tylko dlatego, że nieprecyzyjnie coś zdefiniowaliśmy na własną szkodę.
2. Poszerzenie wiedzy – często debatujemy o rzeczach, na których się nie znamy. Oznacza to konieczność poznania danego tematu, aby zrozumieć zachodzące w świecie mechanizmy oraz ich wpływ na ludzi i możliwe opcje.
3. Burza mózgów – na początku kluczowe jest wymyślenie jak największej liczby argumentów, by ostatecznie wybrać z nich dwa lub trzy najsilniejsze, na których skupi się drużyna. Ważne jest wybranie tych argumentów, które mają największy wpływ na naszych aktorów.
4. Jasne określenie najważniejszych kwestii – argumenty, aktorzy, wartości i kluczowe definicje powinny być ustalone przed rozpoczęciem debaty. Jest to kluczowe aby drużyna wytworzyła spójną strategię.
5. Przećwiczenie mów – Mówcy Pierwsi i Drudzy mogą przygotować swoje mowy i przećwiczyć je przed debatą – zostawiając sobie czas na przyjęcie pytań od drużyny przeciwnej. Ważne jest pamiętanie, iż przygotowanie jest dobre, ale podczas samej debaty powinno się wygłaszać mowę – a nie czytać ją z kartki.

Warto zauważyć, że mówcy Trzeci oraz Czwarty, ze względu na charakter swoich ról, nie mogą przygotować swoich mów przed debatą – są one w końcu reakcją na to co dzieje się już po jej

rozpoczęciu. Z tego powodu pomocna może być próba przewidzenia debaty przed jej zajściem. Mówca Trzeci może spróbować przewidzieć argumenty przeciwników i wymyśleć możliwe kontrargumenty, podczas gdy Mówca Czwarty powinien spróbować przewidzieć jakie osie sporu mogą pojawić się w debacie.

STRATEGIA DRUŻYNY – CZYLI 2 + 2 W DEBACIE DAJE 5

W debatach oksfordzkich kluczowe jest strategiczne działanie całej drużyny. Nawet najwybitniejszy mówca nie doprowadzi do wygranej debaty bez spójności ze swoją drużyną. Ważne jest więc, opisane w poprzednim punkcie, wspólne drużynowe przygotowanie – aby każdy dobrze wiedział jakie argumenty, definicje, wartości czy aktorzy będą kluczowi w tej debacie. W czasie samej debaty, powinno to przejawiać się odwoływaniem w swoich mowach do tych najważniejszych informacji.

Jak jednak zdecydować które argumenty wybrać? Jacy aktorzy będą dla nas najważniejsi? Pomocne tutaj jest ważenie argumentów. Ostatecznie debatę wygrywa się poprzez wykazanie większego wpływu. Powiedzmy, że obie drużyny mają po dwa silne argumenty, z których po jednym z nich zostaje zbitych przez stronę przeciwną. Kto wygrywa? Drużyna, której pozostały argumenty wywiera większy wpływ na świat przedstawiony w debacie. Może to odnosić się do większego grona aktorów (np. właściciele firm to mniejsze grupa społeczna niż klienci) lub wpływu na życie.

Czas wypowiedzi podczas debat oksfordzkich jest ograniczony – ważne jest więc wybranie możliwe najlepszych argumentów przed rozpoczęciem debaty oraz upewnienie się, że są one spójne z charakterystyką świata debaty.

CHARAKTERYZACJA ŚWIATA

Czym właściwie jest charakteryzacja świata? To jest głównie to, czym zajmuje się Pierwszy Mówca podczas debaty – i w większości pokrywa się z kwestiami ustalonymi podczas przygotowania do debaty.

Rola pierwszego mówcy jest bardzo ważna w debacie – pokazuje on nam dlaczego dana teza jest ważna i przygotowuje fundamenty pod całą dyskusję. Tłumaczy on jak drużyna rozumie kluczowe słowa, jakie wartości są ważne w debacie oraz kim są jej aktorzy. Opisuje on także jaki jest obecny stan świata oraz co zmienia się, gdy jedna z drużyn wygra. Podsumowując, tworzy on odpowiedni kontekst do argumentów. Jeżeli ma dodatkowy czas, może na końcu nawiązać do tych argumentów, wymieniając co drużyna będzie chciała udowodnić podczas swoich mów.

Dodatkowe wskazówki dla pierwszych mówców:

- Przygotujcie mowę przed debatą, aby upewnić się, że nic ważnego nie zostanie pominięte – ale nie czytajcie mowy z kartki w czasie debaty!
- Jeżeli czegoś nie zdefiniujecie, a druga drużyna tak, to „zgodziliście się” na ich definicję. Upewnijcie się że nie pomijacie ważnych definicji, które mogłyby zmienić przebieg debaty.
- Nie definiujcie każdego słowa w tezie – jedynie te, których definicja może zmienić wydźwięk waszych argumentów. Czas jest ograniczony, więc nie ma sensu definiować

słów takich jak „strata”, „korzyści” czy „edukacja” w tezie "Gloryfikacja samodyscypliny w edukacji przynosi więcej szkody niż pożytku.", podczas gdy słowo „samodyscyplina” i jego wyjaśnienie ma nieproporcjonalnie większy wpływ na debatę.

JAK TWORZYĆ ARGUMENTY?

Wymienienie argumentów drużyny to głównie rola drugiego mówcy – choć sama umiejętność argumentacji przydaje się każdemu w każdej dyskusji. Istnieje wiele modeli argumentacji, jednak tutaj podamy jeden, który, naszym zdaniem, skutecznie pokazuje jak tworzyć dobry argument.

Jest to tak zwany model SEI – z angielskiego Statement „Stanowisko” EXplain „Wyjaśnienie” oraz Illustrate „Przykład”. W tym modelu każdy argument składa się z trzech części.

Pierwszy z nich to stanowisko – a więc jak brzmi nasz argument? Przykładowo: *„Gloryfikacja samodyscypliny w edukacji sprawi, że dzieci z problemami ze skupieniem zostaną bez pomocy”*. Chodzi o to by jednoznacznie określić, co próbujemy udowodnić.

Drugą częścią jest wyjaśnienie działania danego argumentu. Ta część pozwala nam wykazać, iż odnosi się on do tezy oraz wyjaśnić w jaki sposób będzie prowadzić do wymienionych przez nas skutków. Przykładowo *„Część dzieci naturalnie posiada gorsze umiejętności samodyscypliny. Przez to mają większe trudności ze skupieniem lub motywacją do nauki – nie ze względu na brak chęci, ale brak możliwości. Przy gloryfikacji samodyscypliny dzieci te będą, w najlepszym wypadku, ignorowane na rzecz bardziej zdyscyplinowanych rówieśników lub, w najgorszym przypadku, traktowane gorzej ze względu na brak osiągniętych wyników. Doprowadzi to do tego, iż osoby które bardziej potrzebują pomocy w szkole będą otrzymywać jej mniej, podczas gdy dzieci które naturalnie lepiej sobie radzą będą stawiane na świeczniku”*. Takie opisanie działania argumentu jest kluczowe aby odpowiednio uprawdopodobnić nasz argument.

Ostatecznie, należy podać przykład. W tym wypadku mówca może odnieść się do faktu iż dzieci z przykładowo, ADHD, naturalnie mają większe trudności z koncentracją niż ich rówieśnicy, a sama gloryfikacja samodyscypliny nie pomoże im w nauce – pokazując, iż wymieniony przez niego mechanizm naprawdę występuje w świecie.

Taka trzyczęściowa budowa argumentów sprawia, że wykazujemy ich logikę oraz wpływ w taki sposób, by było to jasne i zrozumiałe dla wszystkich, jednocześnie uprawdopodobniając swoje stanowisko. Ważne jest pamiętać, że przez ograniczony czas wypowiedzi dobrze jest się skupić na dwóch lub trzech argumentach, upewniając się, że każdy z nich jest solidnie zbudowany i będzie trudny do zbitcia.

KONTRARGUMENTACJA – JAK OSŁABIĆ ARGUMENTACJĘ DRUŻYNY PRZECIWNEJ?

Aby wygrać debatę, nie wystarczy tylko dobra argumentacja swojej drużyny - należy także osłabić argumentację drużyny przeciwnej. To zadanie należy do Trzeciego Mówcy, który powinien wykorzystać swoją mowę do tego, aby jak najlepiej odeprzeć argumenty drugiej drużyny. Jak jednak podważać argumenty?

1. Podważenie przykładu - jeżeli argument oparty jest na słabym przykładzie, można go podważyć innym przykładem, wykazując, że jego wpływ jest mniejszy niż zakładano.
2. Podważenie mechanizmu przedstawionego przez drugą stronę - wykazanie, że argument przeciwników tak naprawdę nie zajdzie - podważenie jego logiki. Jest to w szczególności skuteczne jeżeli możemy wykazać brak spójności w mechanizmach między mowami przeciwnej drużyny.
3. Osłabienie wpływu danego argumentu - argument strony przeciwnej może być prawdziwy, ale ma mniejszy wpływ na świat niż nasze argumenty.

Jak jednak tworzyć dobrą kontrargumentację? Pomocne może być przygotowanie kontrargumentacji na przewidywane argumenty przeciwników przed rozpoczęciem debaty. W ten sposób istnieje mniejsza szansa na to, że zostaniemy zaskoczeni podczas debaty.

Co więcej, niezwykle ważne jest notowanie i uważne słuchanie - podczas debaty mówca trzeci powinien uważnie słuchać jej przebiegu, notując najważniejsze argumenty i luki do których chce się odnieść. W pewnym sensie mowa trzecia pisana jest podczas trwania debaty, mówca trzeci musi więc być uważny – i posiadać umiejętność szybkiego myślenia i wymyślenia argumentacji.

PODSUMOWANIE DEBATY

Ostatnie mowy debaty, mowy czwarte, skupiają się na jej podsumowaniu. Można się zastanawiać, po co podsumowywać debatę, która wydarzyła się przed chwilą? Otóż Czwarty Mówca pełni rolę "pierwszego sędziego", wykazując, dlaczego jego drużyna wygrała debatę. Jest to bardzo ważne zadanie, ponieważ pozwala na zwrócenie uwagi sędziów i publiczności na najważniejsze kwestie, aby udowodnić że nasza strona faktycznie wykazała iż jej argumenty i narracja były silniejsze.

Jak podsumować debatę?

1. Zarysuj osie sporu debaty - o jakich problemach dyskutowali debatanci? Które argumenty należały do tych osi?
2. Kto wygrał daną oś sporu - dlaczego argumenty twojej drużyny przeważyły? Oceniaj świat w kategoriach:
 - a. skali (ilu osób dotyczy?)
 - b. dotkliwości (jak bardzo ich dotyczy?)
 - c. prawdopodobieństwa (czy to naprawdę się stanie?)
 - d. czasowości (kiedy zobaczymy skutki?)
3. Podsumuj argumenty - które argumenty ostatecznie przeważyły w debacie? Jaki miały wpływ na aktorów i wartości?

Czwarty mówca może zacząć przygotowanie jeszcze przed debatą, rozpisując argumenty swojej drużyny wraz z wartościami i aktorami. Później w czasie debaty łatwiej jest je zestawiać z tymi wymienionymi przez stronę przeciwną. Co więcej, mówca czwarty może spróbować przewidzieć osie sporu, jakie pojawią się w debacie.

Ostatecznie, podobnie jak mówca trzeci, mówca czwarty tworzy swoją mowę podczas trwania debaty. Oznacza to, iż w czasie jej trwania musi być skupiony, notując swoje spostrzeżenia, zestawiając argumenty i szukając osi sporu.

PODSUMOWANIE I OSTATNIE WSKAZÓWKI

Debaty Oksfordzkie mogą wydawać się skomplikowane, jednak ostatecznie każda debata jest możliwością zwycięstwa – niezależnie od tego, czego dotyczy oraz którą stronę wylosujemy. Ważne jest dobre przygotowanie oraz szlifowanie swoich umiejętności, aby z debaty na debatę poszczególne rzeczy przychodziły nam z większą łatwością.

Jeżeli jako drużyna dopiero zaczynacie, to pamiętajcie by odpowiednio podzielić role przed debatą. Zwykle mówcy posiadają role, które stale wypełniają. Jednak jeżeli jest się osobą początkującą, dobrze jest zastanowić się, z jaką rolą czujemy się najbardziej komfortowo – w końcu każda z nich ma inny charakter i wymaga trochę innych cech charakteru.

Ostatecznie, w debacie ważne są pewność siebie i zdolność do pracy zespołowej – pamiętajcie, że razem możecie osiągnąć więcej, a każda debata jest kolejną okazją do rozwoju i stania się lepszym mówcą.